

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Nr. 2 *R. 7594* 7. jaanuaril 1936

VIII aastakäik

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja P. Kochitsky.

Vastutav toimetaja A. Root.

Ilmub koolitöö kuudel, neli korda õppeaastas. Maksab aastas 50 senti.

Toimetus ja talitus: Tallinn, Pühavaimu 11, telefon 458-52.

X võistlusõpingust.

Toimkonnale saabunud kirjadest selgub, et mõni kool ei ole saanud üleskutset võistlusõpinguks, mis ilmus 10. oktoobril 1935. a. „Lootusringi Juis“ nr. 1 ja saadeti kõigile eestikeelsetele alg- ja täienduskoolidele.

Tuletame sel puhul veel kord meelde, et X võistlusõping toimub üldiselt eelmiste aastate eeskujul: koolid registreerivad osa võtta soovijad õpilased nimeliselt E. Õ. L. Karskuskasvatustoimkonnas (Tallinn, Pühavaimu 11) ja tellivad vastava arvu õpikuid „Meeled mehiseks!“ (Hind à 10 senti, mis võib saata tellimisel postmarkides, rahakaardega või tasuda lunasaadetisena.)

Võistlusõpingule järgneb võistluskirjutus koolides 22. või 21. märtsil, kooli omal valikul; juhised selleks saadetakse õigeajaliselt. Kooli poolt hinnatud tööd saadetakse kaaskirjaga toimkonnale hiljemalt 14. aprilliks 1936. a. Peale juubeliaastale kohase mälestuslehe, mis kõik osavõtjad saavad, jagab toimkond auhindu kirjaduses iga kooli paremaile võistlejaile.

Koole, kes veel soovivad osa võtta võistlusõpingust, palume kohe end üles anda, et aegsasti selguks, kas ja kui palju veel teist trükki õpikust valmistada, sest esimest trükki on üsna vähesel arvul veel laos. Soovijaile saadame ka veel „L. Jui“ nr. 1 üleskutsega, kui seda kool saanud ei ole.

Kuidas jätkata ja süvendada võistlusõpingust.

On soovitav võistlusõpingu juhiste lisaks anda sõnalisi selgitusi ja täiendusi sellele, mis õpiku piiratud ruum anda ei võinud. Olgu selleks siin mõned näpunäited, peamiselt õpiku autorilt.

Võistlusõpingu juhil tuleks selgitada, kas kõigil osavõtjail on kasutada kõige

vajalisemad abinõud puhtuse eest hoolitsemiseks, nagu: hambahari, hambapulber, juuksehari, kamm, riidehari, saapahari jm. Vajadusel abiks olla ühel või teisel teel, et need võimalused tõesti kõigil oleks, nagu ka vajalise pesemise ja vannitamise võimalus.

On vajalik, et osavõtjad oskaks omal või teistel kerget haava siduda ja mustuse eest hoida, kui ka muud kergemat esmaabi alal teostada. Selleks peaks juhatusi ja praktilisi harjutusi antama igale võistlusõpingust osavõtjale.

Oma teenistus ja kokkuvõid on elus nii tähtsad, et neid aegsasti harjutama peab. Seda tuleks ka võistlusõpingust osavõtjate juures teostada. Selleks õhutatagu neis armastust töö vastu, antagu juhatusi võimalikkude teenistuste leidmiseks, kokkuhoiuks, kogumiskarpide kasutamiseks, raha pangas hoidmiseks hoüraamatuga jne.

Õpingu jooksul tuleb tuua näiteid inimestest, kes hoole ja püüdmisega on tõusnud paremale järjele, aga ka neist inimesist, kes on allamäge läinud hoole- tuse või korratu elu tõttu.

Tuleb jutustada tähtsamate eestlaste, aga ka ajalooliste isikute elulugusid või sellekohaseid raamatuid lugeda anda.

Tuleb eelmisele kontrastiks näiteid tuua isikuist, kes on nõrga tahtejõuga ja sellepärast midagi ei suuda korda saata.

Tuleb õpetada ja harjutada iga alatud töö või ettevõtte lõpule viima.

Tuleb jälgida ja kontrollida, et õpingust osavõtja korraldaks ise oma voodi, puhastaks end ja peaks muidu ennast korras.

Tuleb registreerida ringi koosolekute osavõtmise täpsust ja enda peale võetud kohustuste täitmist.

Tuleb kontrollida, kas õpilane on

tõesti millegist järjekindlalt loobunud, kas ta on kellelegi head teinud. Siin aga tagasi hoida heateoga edvistamisest.

Tuleb registreerida õpilaste kodust lugemist ja hinnata nende märkusi kõlb-
lisest seisukohast.

Õpingust osavõtjad tuleks kanda sel-
lekohasesse nimestikku, kuhu võiks teha

talve jooksul märkusi. Need nimestikud
võiks olla alljärgneva vormi kohaselt
koostatud, üksikuile ühesuurustele leh-
tedele osavõtjate enestest poolt hoolikalt
kirjutatud ja siis kaustikus kartoteegina
hoitud. Võistlusõpingust osavõtjaile tu-
leks anda ka juhatusi nende küsimuste
nõuete kohaselt.

Näitlik nimestikuleht.

Eesti Õpet. Liidu Karskuskasvatustoimkonna võistlusõping 1935./36. õ.-a.

Õpilase

Üldine hinnang kevadel

TEATELEHT

1. Kas on toonud tagasi vanema või hooldaja allkirjad:
2. Puhtuse kontrollimise tagajärjed:

	I kord.	II kord.	III kord.
Nägu, käed, kael:
Juuksed:
Hambad:
Keha ja pesu:
Jalatsid, rõivad:

3. Õpikute hoidmise korralikkus:
4. Tualettesemete (riideharja, hambaharja, kammi) tarvitamine oskus:
5. Kurgu kuristamise ja haava sidumise oskus:
6. Kas on ette näidanud omateenitud raha ja kuupalju:
7. Milliste loetud raamatute kohta teinud märkusi ja milliste taga-
järgedega:
- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
8. Muid märkusi iseloomu arenemise kohta:
9. Lõpukirjandi hinnang sisuliselt:
10. Kevadise kontrollitöö üldine hinnang:

Sidemeid koolide vahel.

Koolidelt saadud ankeedi sooviaval-
duste kohaselt koostatud nimestiku
järg.

Kirjavahetust soovivad:

Viljandimaal:

Riidaja algkool, Riidaja p.-ag.
Kabala algkool, Võhma-Kabala.
Mõnnaste algkool, Tarvastu, 33.

Virumaal:

Kunda alevi algkool, Kunda.
Eipri algkool, Väike-Maarja.
Mädapea algkool, Rakvere.
Karitsa algkool, Rakvere.
Venevere algkool, Rakvere.
Tudulinna algkool, Tudulinna.
Laekvere algkool, Laekvere.

Võrumaal:

II Põlgaste algkool, Võru, Lahe pk.
Mõniste algkool, Mõniste.
Navi algkool, Võru, Navi pst.

Töö ringis talvekuudel.

Ja a n u a r i s :

Jõulude, jõulupuu ja uue-aastaga seoses olevaid järelkorraldusi: õnnesoovide vastamine, aruanded.

Korraldusi talvespordis: liuväljad, kelgumäed, spordiriistad, tervishoiu nõudeid talvespordil, matka ja võistluste kavu.

Klassi elavlooduse nurga eest hoolitsemine (lilled talvepuhkus jm.).

Lindude ja loomade söötmine ja kaitse kooliõues, kodus ja looduses: väikeste lindude toitmine mitmesuguste seemnetega, marjadega, mageda liha ja rasvaga; põldpüüdele orase vabastamine lume alt ja selle koha varustamine terade ja liivaga (hea on katusealune okstest, et kullid, varesed jt. röövikud ei hävitaks püüsid); jäneste ja metskitsede toidustamine võimaluse korral (ristikheina, kapsaid, aruheina).

Puukroonide vabastamine sulailma puhul liigest lumekoormast, eriti puuviljaaias.

Matkade korraldamine loodusesse, eriti suuskadel. Jälgida loomade ja lindude talvist elu, jälgi lumel, maastiku ilu, teostada võimalikku kaitset ja abistamist matkadel.

Koguda samblikke, eriti kodukoha muuseumi rikastamiseks (samblikud on eostega jaanuari-veebruarikuudel).

Kollektsiooni karpide valmistamine.

Võistlusõpingu jätkamine ja süvendamine.

Seinalehe ja ajakirja toimetamine, kirjavahetuse jt. sõprussuhete jätkamine.

Huviõhtu, kirjandusõhtud (seoses vastavate tähtpäevade mälestamisega), endaloomingu õhtuid.

Referaate töökoosolekuil, peamiselt teemal „Meeled mehiseks!“ (võistlusõping), põhiküsimusi karskuses (alkohol ja kõlblus, pühade „lõbud“ alkoholi uimas ajalehtede andmeil).

V e e b r u a r i s :

Eelmisel kuul pooleli jäänud tööde jätkamine (lindude-loomade toitmine, puude kaitse, matkad jm.).

Lindude pesakastide valmistamine, kasutades eelmistes „Lootusringi Juhi“ aastakäikudes antud mõõte ja juhatusi (kuldnokkadele, tihastele, linavästrikudele jt. põõsaslindudele).

Vastla-õhtu korraldamine, peamiselt spordina.

Vabariigi aastapäeva aktusest osavõtmine. (Samal ajal E. N. P. R. aastapäeva mälestamine.)

Referaadid töökoosolekuil.

Kirjandusõhtud — vastavail juhustel.

M ä r t s i s .

Eelmistel talvekuudel pooleli jäänud tööde jätkamine kõigil aladel.

Pesakastide paigale seadmine kuu esimesel poolel, sest kuu keskel-lõpul võivad ilmuda juba kuldnokad, kuna tihased kodunevad neile määratud pesakastidega enne lahkumist majade juurest (suurematest aidadest-parkidest).

Rändlindude tulekuga alata vastava kalendri koostamist seoses vajalikkude märkustega.

Märtsi lõpul — lume lagunemisel on paras aeg koguda samblaid (neil ilmuvad eosed), kodukoha muuseumile, mis jätkub hiljem.

Esimeste kevadlilled ilmumisega alata lilledepuude kalendri koostamist ja vastavaid vaatlusi-kogumisi.

Väärikalt tähistada suursündmust looduses — kevadist pööripäeva (ettekanded, matk jm.). Sellega seoses jälgida esimesi vara-kevade tunnuseid looduses ja looduse hilisemat hoogsat ärkamist (alates jääpurikatega, lumehangede muutumistega, paigalindude muutuvate eluviisidega ja häälightsustega, metsa omapärase sinaga päikese paistel, hiljem — kevade lõhnadega jne., lõpetades rändlindude ja lilledepuude vaatlustega).

Võistlusõpingust osavõtta kas 22. (pühapäeval) või 21. märtsil.

Referaadid töökoosolekuil ja kirjandusõhtud jätkuvad koostatud kava kohaselt.

Esimesi ettevalmistusi kevadpühadeks (kingid, abistamine).

Teemasid referaatideks.

Kuidas õppida.

Kuidas lugeda.

Need kaks küsimust — osata õppida kooliraamatuid ja osata lugeda vabalt igasugust kirjandust või populaarteaduslikku tööd — on nii põhjapaneva tähtsusega, et neist kuidagi mööda ei peaks minema kergelt, pealiskaudselt. Ringis võiks korraldada rea loenguid üksikajaliseks süvendamiseks, nagu: aeglane ja tähelepanelik lugemine, mitte sündmustiku „jaht“ ja sellega seoses vahele jätmised, stiili ilu kasvatav mõju, arutluste kui mõtlemisharjutuse osa, mitte koormata end liiga rohke või kaua vältava lugemisega (mälu võimetest), kordamine õppimisel, ülestähendused ja kavad, häälega lugemise tähtsusest, tervishoiu nõudeid lugemisel, raamatu hoidmisest lugemisel, armastusest raamatu vastu, isiklik ja avalik raamatukogu, raamatukogu liigitamine kümnend-süsteemis, raamatukogu kasutamise oskus ja võimalused jne.

Miks loeme ilukirjandust?

Mida lugeda.

Endaarendamise teid, enesekasvatuse tähtsus.

Jällegi rida kõige mitmekesisemaid alateeme, eriti seoses võistlusõpinguga käesoleval aastal.

Sõnavara rikastamisest.

Ergutav võistlus uute sõnade ja võõrsõnade õige kasutamiseks.

Võitlus elu tervendamiseks.

Rida loenguid karskuse, tervishoiu, lodevate eluviiside, halbade moodide, kommete jm. alalt.

Töö tähtsus ühiskonnas, isiklikus elus.

Maa elu tervendavaid väärtusi.

Raudtee jt. sõidukite kasutamisest.

Inimese iseloomu tundmine välimuse järele.

Sport tervishoiu teenistuses.

Lõbustuste valikust.

Väärikad harrastusalad löbu allikatenä.

Nädalakroonikat ajalehist.

Lastele kohase ala lähema määramisega.

Käitumine ja kombed.

Optimismist.

Miks meie kannatame.

Avalik arvamine.

Kord ja täpsus.

Sõbra valik, sõpruse tähtsus.

TEATEID.

Lootusringi rinnamärkide tellimisel rõhutame veel kord: tellida rinnamärgid otsekohe äri- ja lunnasade-tisena aadressil: Oskar Viikmanni kullasepaäri, Tallinn, Raekoja hoone. Tellida võib postkaardiga, kuid kooli tellimistega varustatult.

E. Õp. Liidul on arvepidamise nõuete-kohaselt täitmatud tellimised, kus ühises kirjas või ühise rahakaardiga saadetakse raha E. Õp. Liidust tellitavale kui ka rinnamärkide tellimiseks.

Liikmekaarte tellides tehtagu vahet, kas tellitakse liikmekaarte à 2 senti tükk või kviitungi raamatuid, leht à 0,5 senti. Esimesed on üksikult tellitavad, teisi on järele jäänud veel raamatuid, milledes à 10 lehte, seega raamatu hind 5 senti.

Moodustati kristliku karskustöö toimikond.

Eesti Karskusliidu juurde moodustati kristliku karskustöö toimikond, mis seab oma ülesandeks karskustöö edendamise ja alkoholismi kahjude vastu võitlemise kristlikus vaimus; vaatamata usutunnis-

tuslikele erinevustele. Eriti tahab toimikond olla ühendavaks ja ühtlustavaks keskuseks eri usutunnistuste vahel nende kaudu ja vastavalt nende erilaadile tehtavas karskustöös. Toimikonda kuulub isikuid mitmesuguste usuliste vaa-detega. Toimikonna asutaval koosolekul valiti ajutiselt juhatusse õpet. A. Pähn esimeheks, üliõpil. A. Põld abiesimeheks, hr. O. Saar sekretäriks, hr. B. Kaljo laekuriks ja hr. J. Narusk ametita liikmeks. Võeti vastu töökava ja otsustati esma-joones registreerida karsked kirikutege-lased ning leida paar karskusrändjutlus-tajat, ühe üldkirikute ja teise vabakogu-duste ringkondade jaoks. Samuti leiti tarvilikuks kõige jõuga kaasa aidata alkoholikute paranduskodu teostamiseks.

Toimetusele saadetud kirjandust.

„Võitlus alkoholi joogi- ja müügikohtadega Eestis 1900—1913“. Ilmus üliõp. O. Ibiuse uurimus, prof. H. Kruusi juhtimisel; töö on ligi 300 lk. suur.

„Aed“ nr. 10, 11, 12.

„Loodusevaatleja“ nr. 4, 5, 6.

„Areng“ nr. 5—6.

„Eesti Noorte Punane Rist“ nr. 1, 2, 3/4.

„Külvaja“ nr. 7—8, 9—10.

„Kevadik“.